

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
Малостидинської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів
08.01.2020 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Малостидинської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів
Костопільської районної ради
Рівненської області
08.01.2020 № 6

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Малостидинської загальноосвітньої
школи I-III ступенів
Костопільської районної ради
Рівненської області

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) Малостидинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Костопільської районної ради Рівненської області (далі - Заклад) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який регламентує норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, дотримання учасниками освітнього процесу (учнями, педагогічними працівниками, іншими працівниками закладу, батьками учнів) академічної доброчесності та заходів попередження плагіату.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Конвенції ООН «Про права дитини», Закону України «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», статуту Закладу, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в закладі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, дотримання високих професійних стандартів в освітній, науковій сферах, забезпечення академічної свободи та сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

1.5. Положення публікується на офіційному веб-сайті закладу.

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.4. Порушенням академічної доброчесності згідно ст.43.п.4 Закону України «Про повну загальну середню освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/ або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, під час оцінювання результатів навчання.
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання(отримання) коштів, майна, послуг, пільг, чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

2.6. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

2.7. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

2.8. Академічна доброчесність та корпоративна етика впроваджуються через систему принципів:

- законності;
- чесності;
- взаємоповаги;
- рівноправності;
- прозорості;
- професіоналізму та компетентності;
- справедливості;
- партнерства та взаємоповаги;
- відкритості та прозорості;
- толерантності;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.9. Кожен член шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.10. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор навчального закладу або особа за його дорученням.

2.11. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, наклепницькою, викладеною з перекручуванням фактів, ображає людину або може завдати іншої шкоди навчальному закладу, особа, яка до цього причетна, має спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.12. Усі працівники та учасники освітнього процесу закладу мають уникати провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.

2.13. Гідним для представників шкільної спільноти є:

- шанобливе ставлення до державних символів та символіки закладу;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку та Правил для учнів;
- культури зовнішнього вигляду працівників та учасників освітнього процесу.

2.14. Неприйнятним для усіх членів шкільної спільноти є:

- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності учасників освітнього процесу;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- вживання наркотичних, алкогольних напоїв, паління в закладі, у тому числі і електронних сигарет, поява у закладі в стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;
- пронесення в навчальний заклад зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

2.15. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.15.1. Учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу Закладу, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази Закладу;

- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими спеціальними законами.

2.15.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, зумовлених поважними причинами.

2.15.3. Педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення,
- проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;

- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться з даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті закладу.

3.3. Адміністрація Закладу:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється шкільна комісія (далі - Комісія) з попередження списування здобувачами освіти у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання

відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> - самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів); - моніторинги якості знань 	Повторне письмове проходження оцінювання Термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники, Комісія

		<p>- екзамен (ДПА);</p> <p>- річне оцінювання (для екстернів)</p>	<p>Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі</p> <p>Не зарахування результатів</p>	<p>Атестаційна комісія, Комісія</p>
		<p>- I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів</p>	<p>Робота учасника анулюється, не оцінюється.</p> <p>У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах</p>	<p>Оргкомітет, журі, Комісія</p>
<p>Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів</p>	<p>Педагогічні працівники</p>	<p>Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання:</p> <p>- усні відповіді;</p>	<p>Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти</p>	<p>Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - домашні роботи; - самостійні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи 	<p>систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань</p>	
<p>Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник</p>	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку: а) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел,</p>	<p>Педагогічна та методична рада закладу, атестаційні комісії</p>

		<p>-наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка</p>	<p>використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива ін-формація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації ре-</p>	
--	--	--	--	--

			<p>зультатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії</p>	
<p>Хабарництво</p>	<p>Учасники освітнього процесу</p>	<p>Надання або отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна, послуг, пільг, чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі</p>	<p>Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру</p>	<p>Залежно від розміру, об'єму може призначатися судом I інстанції</p>

порушення морально-етичних норм поведінки	учасники освітнього процесу	конфлікти через: <ul style="list-style-type: none"> - відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; - вживання ненормативної лексики у спілкуванні з іншими учнями; - погрози, переслідування через надання та поширення неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); - порушення правил 	у випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки рекомендується: <ul style="list-style-type: none"> - провести бесіди з метою усунення конфлікту; - звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності 	комісія з питань академічної доброчесності та етики
---	-----------------------------	---	---	---

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма

учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. Склад, повноваження і діяльність Комісії визначаються відповідним положенням.

5.3. До складу Комісії входять керівник закладу, представники педагогічного колективу та батьківської громади (за згодою).

5.4. Склад Комісії затверджується наказом директора за поданням рішення педагогічної ради.

5.5. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.6. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

5.7. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.8. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

5.9. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.10. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.11. Комісія має такі повноваження:

5.11.1. Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу навчального закладу.

5.11.2. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.

5.11.3. Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.

5.11.4. Отримувати та розглядати заяви за умови, якщо вони не носять анонімний характер, щодо порушення принципів академічної доброчесності учасників освітнього процесу.

5.11.5. Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

5.11.6. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме 2/3 її складу.

5.11.7. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

5.11.8. Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням.

5.11.9. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні комісії.

5.11.10. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору школи для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.11.11. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-ким з учасників освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу.

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих

текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік

тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначені Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу освіти.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.